

Національна академія наук України
Київський університет права

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів
міжвузівської наукової студентської конференції
(27.01-2.02.2006 р., м. Косів, Івано-Франківської обл.)

Випуск сьомий

Київ — 2006

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ

УДК 347.778
ББК Х623.3(Укр)
Б 72

Редакційна колегія:

Академік НАН України *Ю.С. Шемшученко* (головний редактор), доктор юридичних наук *О.Ф. Андрійко*, кандидат юридичних наук *С.В. Бобровник*, кандидат юридичних наук *Ю.Л. Бошицький*, доктор юридичних наук *О.М. Костенко*, доктор юридичних наук *І.М. Кучеренко*, доктор юридичних наук *Н.М. Оніщенко*, доктор юридичних наук *В.Ф. Погорілко*, кандидат юридичних наук *Т.І. Тарахонич*, *Т.В. Ходаківська* (редактор).

У матеріалах міжнародної наукової конференції опубліковані статті провідних правознавців, молодих учених і студентів України, Росії та Республіки Білорусь. У цих дослідженнях аналізуються актуальні теоретичні й практичні проблеми становлення та розвитку законодавства України, проблеми конституційної та адміністративної реформи, міжнародного права, теорії права, господарського, кримінального права.

*Затверджено до друку Вченою радою
Київського університету права НАН України
(протокол № 5 від 25.05.2006)*

Адреса редколегії:
01001 Київ, вул. Трьохсвятительська, 4.

© Київський університет права, 2006

ВСТУП

Сьома міжнародна студентська наукова конференція під назвою "Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку" проходила в мальовничому містечку Косів Івано-Франківської обл. з 27 січня по 2 лютого 2006 р.

В рамках концепції поєднання досягнень сучасної юридичної науки та потреб юридичної практики ініціатором і організатором конференції традиційно виступив Київський університет права Національної академії наук України за активної підтримки Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Основна мета конференції - аналіз здобутків і проблемних питань розвитку національного законодавства. На підставі такого аналізу студенти, викладачі й науковці обговорювали шляхи оптимізації чинного вітчизняного законодавства.

На конференцію прибуло більш як 80 учасників із різних регіонів України та правових шкіл. Це успішні студенти й провідні науковці Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Інституту міжнародних відносин цього навчального закладу, Київського університету права НАН України, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Одеської національної юридичної академії, Міжнародного центру правових проблем інтелектуальної власності при Інституті держави і права ім. В.М. Корецького НАН України тощо.

Знаменною особливістю цієї конференції було й те, що її проведення припало на рік 10-літнього ювілею Конституції України та 15-річчя здобуття нашою країною незалежності. Цілком природно, що обидві ці славетні дати закликали правознавців і студентів-майбутніх правознавців, осмислити наше юридичне буття зацікавлено, правдиво і, безумовно, істинно.

Цілком природним є те, що будь-які наукові форуми юристів не проходять без того, щоб не торкатися правових питань, які наповнюють змістом Основний закон незалежної України. Конституція торкається практично всіх сфер нашого життя. Вона зобов'язала всі гілки влади діяти відповідно до розподілених між ними повноважень, запровадила європейський стандарт конституційних гарантій щодо прав і свобод людини, їх судового—захисту на основі верховенства права. Конституція заклала підвалини для здійснення фундаментальних демократичних перетворень в українському суспільстві. Проте є проблеми, які будять думку тих, хто причетний до юриспруденції: чи-то науковець-правознавець, чи викладач або студент юридичного вузу. Наприклад, проблемним залишається те, що суди, хоч і набули статусу незалежної гілки влади, однак не стали дієвим та ефективним інститутом захисту прав людини. Вищий орган виконавчої влади — Кабінет міністрів — функціонує без законодавчого забезпечення власної діяльності. Питання повноважень Президента, Верховної Ради, Уряду залишаються юридично незбалансованими, в результаті чого є загроза виникнення політичних конфліктів, що дестабілізують життя країни. На жаль, і правоохоронні органи й прокуратура ще не стали органами правопорядку на взірць європейських стандартів. Чимало соціальних прав і гарантій поки що залишаються декларованими і не забезпечені механізмом юридичного захисту. Потребує чіткого юридичного регулювання й механізм безперервного функціонування Конституційного суду України. Не вирішені проблеми у сфері правового забезпечення місцевого самоврядування, здійснення адміністративно-територіальної реформи.

Усі ці практичні проблеми мають пряме відношення до юридичної науки, яка формулює пропозиції й рекомендації для впровадження їх на конституційному рівні. Цьому обов'язково має слугувати широка спільна дискусія науковців і практиків, викладачів і студентів юридичних вузів. Тому особливо цікавою і важливою в цьому контексті є погляд і думка студентів, чий розум і серце відкриті до вивчення проблем законодавства та юридичної науки.

Залучення студентства до наукових досліджень є сьогодні одним із пріоритетних напрямків діяльності Київського університету права НАН України. Це покладено в основу Концепції та Програми розвитку юридичної науки, які були нещодавно затверджені Вченою Радою університету. Наукова та науково-організаційна діяльність університету посилюється проведенням на високому методологічному рівні фундаментальних і прикладних наукових досліджень з актуальних проблем сучасного державно-правового будівництва в Україні. Зокрема це проблеми, пов'язані з розвитком громадянського суспільства, демократії, реальним забезпеченням прав і свобод людини й громадянина, здійсненням конституційної, адміністративної та судової реформ, співвідношення законодавчої, виконавчої та судової влад, піднесення ролі права в регулюванні суспільних відносин, проблем громадянського суспільства.

Міжнародна студентська наукова конференція Київського університету права НАН України проходила у формі пленарних і секційних засідань. Секційні засідання охопили чотири правових блоки — "Теорія та історія держави і права", "Конституційне, адміністративне та фінансове право", "Цивільне, трудове та підприємницьке право", "Кримінальне та міжнародне право". Були заслухані цікаві та інформативні доповіді й повідомлення. Чимало висвітлюваних питань викликали жваву наукову дискусію. Зокрема це питання, пов'язані з подоланням правових конфліктів, концепцією проекту нормативно-правового акту, правовим регулюванням інституту місцевого самоврядування, тендерною політикою, інститутом випробовування тощо. Викликали інтерес до диспуту й проблемні питання стосовно тлумачення норм права, юридичної природи громадянства, правової культури правозастосовувача, деяких питань юридичної техніки процесуальних актів тощо.

Особливий інтерес був пов'язаний і з темами щодо правової охорони інтелектуальної власності. Сьогодні в Україні відчувається брак наукових досліджень у зазначеній сфері. Розбудова ринкових відносин в Україні нерозривно пов'язана зі створенням і використанням конкурентоспроможної продукції та наданням широкого спектру послуг. Потребує формування відповідного механізму легітимного використання й захисту таких ринкових об'єктів промислової власності, як комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки, географічні зазначення. Всі вони є необхідними атрибутами товарів і послуг, й широко використовуються в комерційній, підприємницькій, виробничій і зовнішньоекономічній діяльності підприємств та організацій.

Учасниками конференції були висвітлені також аспекти співробітництва України з Європейським союзом, причини правопорушень у сучасному економіко-правовому просторі, правового забезпечення небанківських фінансових установ тощо.

Будь-яка наукова конференція є не тільки можливістю обміну думками учасників та апробуванням своїх теоретичних напрацювань, а й зручною нагодою для нових знайомств, неформального спілкування, отримання незабутніх вражень. Це важливо для молоді, зокрема для студентів Київського університету права НАН України, з метою їх становлення як дослідників юридичної науки, майбутніх фахівців та гідних громадян своєї країни. Тому проведення подібних наукових конференцій буде активно підтримуватися ректоратом університету й надалі. Розшириться й географія місць проведення таких наукових форумів (Закарпаття, Крим, Рівненщина тощо).

Організувати наукову конференцію, особливо далеко від дому, справа відповідальна. Тому, висловлюючи щире вдячність і повагу організаторам конференції, треба засвідчити, що вони доклали немало зусиль для її успішного проведення, а також усім її учасникам за цікаві доповіді й плідну роботу. Безумовно, такі конференції збагачуватимуть кожного з нас і вітчизняну юридичну думку в цілому.

Всі доповіді, тези доповідей, що були виголошені як на пленарному, так і на секційних засіданнях, розміщені в даному збірнику. Робота над його редагуванням потребувала немало часу й натхнення наших редакторів, усіх, хто мав відношення до її виходу в світ! Глибока подяка за гідний результат їхньої праці!

Висловлюючи окрему подяку колективу пансіонату "Карпатські зорі", який традиційно гостинно відкриває двері нашому університетові й доброзичливо сприяє нам поєднувати корисне з приємним, висловимо сподівання, що чарівна природа рідних Карпатських гір завжди сприятиме плідній творчій роботі студентів і викладачів та їхньому активному відпочинку.

Ю.Л. Бошицький,
в.о. ректора
Київського університету права
НАН України,
кандидат юридичних наук, доцент

ЗМІСТ

